

GAZETA LWOWSKA.

Wtorek

N°. 141.

29. listopada 1836.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalia.

Messenger i *Bon Sens* z dnia 13. listopada zapewniają, iż z Portugalii przybyły goniec przyniósł wiadomość o wybuchnięciu kontr-rewolucyi w Alentejo, i że w samej Lizbonie wszystko wre niespokojnością. Obadwa dzienniki nie kładą daty.

Francuzkie dzienniki z dnia 14. listopada donoszą: Rząd otrzymał dnia wczorajszego wiadomość, iż w Lizbonie z początkiem tego miesiąca nastąpiło pewne przeciw-działanie. Królowa z Saldanha, Palmellą i Carvalho zamknawszy się w zamku Belem, oświadczyła, że już konstytucyi z roku 1812 uznawać nie chce, i że znowu zaprowadza konstytucyję Dom Pedra. Angielska flota była nieporuszoną. Saldanha, Palmella, Carvalho stoją na czele nowego ministeryjum. Niewiadomo jeszcze, ażali ludność lizbońska stawiała jakiś rodzaj oporu.

Do Algarbii miał zawinąć statek parowy, należący do mniemanej wyprawy Dom Miguela, który na ład wysadził artyleryję i kilku znakomitych oficerów. W Lizbonie z tego powodu wielkie powstało przerażenie.

Hiszpanija.

Moniteur z dnia 12. listopada daje następującą wiadomość z Madrytu z dnia 3go listopada: Dnia 31. października naczelny dowódzca armii północnej stał w Villalarras z większą częścią swoich sił bojowych i miał zamiar zmusić powstańców do odstąpienia od oblężenia Bilbao. — Powstanie Gomeza dnia 1go listopada znajdowało się w Truxillo. — Margrabia Rodil tegoż dnia miał główną kwatę w Peralada de Mata, a generał Alaix, który stał w Almodovar (zapewne Almodovar del Rio w Cordowie), miał zamiar wyruszyć do Estremadury. Powstanie Sanza zostawszy pobite, przez wawóz Vegarada powróciło do Asturji.

Madrycki dziennik *Tribuno* zapewnia, iż Gomez z Truxillo ku południowi posunął się gościńcem do Sewilli, i że stoi w Don Benito, najbogatszej wsi w Estremadurze, na południowym brzegu Guadiany. Rodil dnia 2go był zajęty przy Peralada rzucając most do leżącej po drugiej stronie stariej Talawery. Podług innych doniesień, Gomez dnia 3go miał być w Caceres w sercu

Estremadury, i drugiej jej stolicy, a Rodil stał w Sarscieo, z tamtąd o 10 godzin drogi. Alaix w pochodzie swoim do Estremadury przybył dnia 2go do Navahermy na północnej pochyłości gór Toledo. Ściągnął on był wojsko andaluzyjskie, i znaczną liczbę konnych gwardzistów narodowych. Brygadyjer Narvaez, którego wieść mianuje mniemanym Rodila następcą, przechodził dnia 4go przez Madryt, dążąc do Estremadury z 5000 piechoty i 150 jazdy. Korpus ten przeciągał przed balkonem królewskiego pałacu.

Gdy Rodil przybył do Almaden, żądał dla swego korpusu 10,000 racyj chleba i mięsa, ale miasto tak było z żywności ogołocone, że sami nawet mieszkańcy cierpieli niedostatek. Kopalnie Gomez kazał zatopić; — szkoda nie jest do obrachowania.

Piszą z Leridy pod dniem 29: października: Jesteż, których Gomez zabrał w Almaden, są najlepsi strzelcami z Estremadury, i należą do wojska. Kompanije z naszego miasta tenże sam los spotkał, co tém więcej boleść naszą nad tym niezczęściem pomnaża. Flinter dopełnił swęj powinności, i dotrzymał słowa jako prawy, dzielny Anglik. Estremadura jest łatwą teraz dla Gomeza zdobyczą, bo Alaix i Rodil nie są z tych ludzi, którzyby go zdolali pokonać. Cała prowincya, a nawet samo wojsko przeklina Rodila, przyganiając jego postępowaniu.

Piszą z Bajonny z dnia 5. listopada: Mamy teraz wiadomość pewną, iż dotychczas karliści nie zaczęli strzelać na nowo do Bilbao. Dnia 3. listopada 15 do 1800 ludzi z załogi Bilbao zrobiło wycieczkę w zamiarze spalenia przedmieścia Vori-barri, które karlistom służyło do ukrywania się. Jednakże Sarraza, kierujący blokadą, nadsięgł wcześniej, odpedził oblężonych i ngasił pożar.

Piszą z Bajonny pod dniem 7. listopada: Związek między Bilbao a San Sebastian, który z powodu burzliwego stanu morza przez 8 dni był przerwany, na nowo otworzony został. W ciągu tego czasu ograniczeni byliśmy na samych tylko karlistowskich wiadomościach, teraz zaś przekonujemy się, iż więcej niż połowa doniesień o oblężeniu była fałszywą. Karliści głównie polegali na tajemnych porozumieniach się w samym Bilbao, które mieli za coś ważniejszego, niż się ta

w samęj okazało rzeczy. Rzuciwszy dnia 25go października dość znaczną ilość bomb i granatów na miasto, i w małej warowni Mallona zrobiwszy wyłom, następnej nocy przypuścili szturm, śród okrzyku: »Niech żyje Karol Vtyla« zdobyli courting, lecz w końcu przez 300 żołnierzy liniowych i gwardyi narodowej wyparci i odpedzeni zostali. Więc nie kuszono się o twierdzę. — Dnia 26go strzelano na miasto, dnia 27go ogień powoli nstawał, a 28go odstąpiono od oblężenia, zabierając działa do Durango; dwa tylko batalijony zostawiając przed twierdzą. — Bajonńskie listy, które dz. *Morning-Chronicle* udziela, przepelnione są dowodami pomocy i wspierania, jakiego karliści doznają od Francyi. Dostyc nie dwuznacznie dowiedziono tam, iż dezercyja w francuzkiej cudzoziemskiej legii, więcej jest niż pośredniem dziełem francuzkiej polityki.

Donoszą z Bajonny z d. 10. listopada: Karliści znowu robią przygotowania do rozpoczęcia działań oblężniczych około twierdzy Bilbao. Wycieczka, jaką osada zrobiła d. 3. listopada, nie miała innego skutku, jak, że zburzono kilka budynków, które oblężającym za ochronę służyły. Główna kwatera karlistowska ciągle jest w Durango. Epartero czuje się za słabym, aby bitwę staczał; jednakże załoga twierdzy wzmocnioną została. — Związek morzem znowu przecięty.

Podług dz. *Espanol*, wszyscy spodziewają się czegoś wielkiego po jenerale Narvaez, który zdaje się, że zajmie miejsce Rodila. Jest on, mówi ten dziennik, jeszcze młody, nieustraszony, i dobry taktyk; w czasie bitwy pod Arlaban wyrzekł o nim jenerał Bernelle: »Nie masz piękniejszego widoku, jak jenerał Narvaez w dniu bitwy.« — Żołnierze jego trzymanii są w karności; od czasów bitwy pod la Grania pierwszeto były szeregi, które przechodząc przez Madryt, nie wydawały politycznych okrzyków.

Podług doniesień z Madrytu z d. 5. listopada, zdaje się, iż komisya, przeznaczona do przejrzenia konstytucyi, plan swój ugruntuje na konstytucyi belgijskiej. — Kortezy odrzuciły wniosek pana Argumosa, względem ogłoszenia jenerała Rodil niegodnym zaufania narodu. — Wiadomości zaś z dnia 6go zwiastują, iż rząd przywiódł do wykonania ustawę o konfiskowaniu dóbr emigrantów na majątkach pp. Alcala Galiano, Ignacio Durou, księcia Ossuna, księcia Rivas i hrabi Torreno. — Gomez ma mieć w planie, wpaść na północ do Ciudad Rodrigo w prowincyi Salamanca.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Nowy hiszpański poseł na dwór londyński, Don Manuel Aguilar, przybył z Doweru do Londynu. Ceny zboża, w skutek słotnej niepogody, pod-

niosły się na wszystkich targach angielskich; a *Courier* mówi: Rzecz aż nadto pewna, iż w niedługim czasie dopytywać się będą za obcym zbożem. Zbiór w Szkocyi, jak i w północnej i zachodniej Irlandyi, był najgorszy, jakimśy od roku 1816. mieli, a niedostatek zboża w tamtych stronach państwa, musi wyrzucić swoje skutki na południowe targi. Okoliczność tę bez wątpienia bank wziął pod rozwagę; albowiem jeźliby potrzeba było na wiosnę 5 do 700,000 kwarterów zboża wprowadzić, wtedy to przedsiębiorstwo, gdyby do tego czasu kurs wexlów nie wypadł dla nas pomyslnie, bardzoby ważne miało skutki.

Dnia 10. listopada w City londyńskim odbyła się uczta, dana dla lorda majora. Znajdowali się na niej ministrowie obecni natenczas w stolicy. Nowy lord major Kelly, w przekonaniu, że rząd pragnie tylko szczęścia kraju, i że żadnych nie użyje środków, któreby do tego nie zmierzały celu, wniósł zdrowie lorda Melbourne i innych ministrów j. k. mości. Lord Melbourne w mowie swojej podziękował za okazany mu zaszczyt, i w końcu wniósł toast za zdrowie małżonki lorda majora. — Jenerał Evans, dowódzca angielskiej legii w Hiszpanii, który jest członkiem parlamentu z Westminster, a który na ostatniem posiedzeniu nie mógł się znajdować, oświadczył swoim wyborcom, iż nic mu nie przeszkadza, aby przy otwarciu najbliższego posiedzenia w lutym, a w razie potrzeby i prędzej, nie miał się na niem znajdować. — Ministrowie mają mieć zamiar, zwołania tę razą parlamentu w drugim tygodniu stycznia.

Lord Palmerston po wielokroć zapraszał na objady do siebie znakomitych hiszpańskich emigrantów, to jest księcia Osuna i margrabię Miraleazar i innych.

P. O'Connel w towarzystwie swego syna Morgan przybył dnia 5go do Dublina, lecz w pierwszych dniach żadnych nie odbierał odwiedzin. Lud irlandzki zeszczérém ubolewaniem podziela ciężką stratę, jaką ón poniósł; a wiele miast miało myśl podać mu adresy wyrażające żal, czego wszakże O'Connel nie życzył sobie. Stronictwo jego napawa się nadzieją, iż ón na najbliższych parlamentowych wyborach przez znaczną większość z Dublina obranym zostany.

Francyja.

Jenerał porucznik Cubieres odwołany został z Ankony, a dowództwo nad tamecznym okupacyjnym korpusem obejmuje jenerał baron Gazan.

Gazeta (ministeryjalna) Wyższego i Niższego Renu donosi o odjeździe księcia Ludwika Napoleona do Paryża ze Strasburga d. 12. list. »Rząd, co do osoby księcia Ludwika Bonaparte użył środka dawno już przewidywanego. Jmieg Napoleon

nie mogło stanąć przed sądem assisów, a przycięm i ten wzgląd, że gdyby członek tej rodziny, stanął przed sądem obciążony winą politycznego oskarżenia, sprawa ta bardzo osobliwego nabrałaby charakteru, zwłaszcza, że podobne w dawniejszym przypadku postępowanie, przez iżby było pochwalone, wszystko to na rząd wkładało obowiązek, trzymania się obranej przezeń drogi. Mówmy co chcemy, położenie księcia Ludwika nie było jedno i to samo co jego spótwinowajców; dla tego i postępowanie z nim musi być odmienne. W przeszłą środę przybył dowódzca szwadronu żandarmeryi paryskiej w towarzystwie oficera i pięciu żandarmów do Strasburga, z absolutnym i formalnym rozkazem od ministra wojny i ministra spraw wewnętrznych do generała porucznika Voirol dowodcy dywizyi, i do prefekta niższego Renu. Rozkaz ten przepisywał obudwóm pomienionym urzędnikom wydanie niezwłoczne księcia Bonapartego w ręce dowódcy szwadronu. Co natychmiast wykonano; a księżę jeszcze tego samego wieczora o 7 godz. w powozie pocztowym odjechał do Paryża, gdzie zapewne przybyć już musiał. Wszystko każe wnosić, że do Zjednoczonych Stanów Ameryki północnej wysłany zostanie. — Według najświeższych wiadomości z Paryża księżę Ludwik Napoleon przybył tamże w nocy z 11. na 12. listopada. List z Paryża (w Gaz. Stuttgardskiej) tak o tém pisze: Przeszłej nocy dwa wozy pocztowe zajęchały przed prefekturę policyi: w pierwszym siedział Ludwik Napoleon Bonaparte, w towarzystwie dowódcy żandarmeryi Strasburskiej i jednego sztabowego oficera. Księżę został przyjęty od prefekta policyi i ministra spraw wewnętrznych, który długie odprawił z nim śledztwo.

Po ukończeniu takowego, więzień z dobrym apetytem posilił się przygotowanym jadłem, i znowu wsiadł do powozu, którym ze Strasburga wyjechał. Miano go powieść drogą do Calais; w tej chwili może wsiadł on już na okręt do Anglii. Postuchanie, jakiego żądała jego matka księżna St. Leu u prezydenta ministrów ze swego pobytu w Viry, nie było jej dane, lecz zapewniono ją, iż o los syna niema się czego obawiać.

La Charte de 1830 donosi, iż w skutek Strasburskiego spisku wydano rozkaz stawienia się wielu osobom w Nancy. Między innemi wymieniają p. Porret de Morvan, oficera z 65 pułku liniowego i Anglika p. Gorman. »Nie wiemy,« mówi tenże dziennik, »czyli te rozkazy stawienia się, zamienione zostały w rozkaz uwięzienia, lecz co do osoby p. Morvan, jak słyhać, stało się to w istocie.«

Journal du Commerce donosi o pobycie byłej królowej Hortensyi w bliskości Paryża: »Podróż królowej Hortensyi, jest wszystkich rozmów przedmiotem. Osoby, które mamy za dobrze swia-

dome rzeczy, w ten sposób uzupełniają i prostują doniesienia gazetarskie: Prawda jest; że księżna St. Leu przyjechała do Francyi, jak tylko dowiedziata się o uwięzieniu swego syna. Królowa odbywała podróż w towarzystwie pani Salvage za pomocą paszportu tej ostatniej, lecz zatrzymała się w zamku Viry u małżonki marszałka Marmont. Pani Salvage pojechała sama do Paryża, i zaraz po swoim przybyciu udała się do prezydenta rady ministrów. Gdy zaś ta dama nie miała audyencyjonalnego biletu, przeto doznała trudności w przypuszczeniu jej do osoby ministra; lecz to usunięte zostały, skoro wymieniła nazwisko osoby od której była przysłana. Hrabia Molé, jak ta sobie wyobrazić można, nie pomału się zdziwił, dowiedziwszy się o przybyciu królowej do Francyi; z tém wszystkiem polecił pani Salvage, aby zapewniła królowę, że księżę Napoleon przed sąd nie będzie stawiony. Przycięm minister dał pani Salvage do zrozumienia, że ta łaska nie będzie bezwarunkową. Księżę po ukończeniu śledztwa, natychmiast przewieziony zostanie do miasta portowego, z kąd na wojennym okręcie odeszła go do Ameryki. Oprócz tego królowa matka musi się zobowiązać, w najkrótszym czasie pospieszyć za synem. Pani Salvage rzekła, iż nie sądzi, aby miała się wahać, za synem jechać do Ameryki; lecz tylko prosi o zwłokę do tej podróży przynajmniej do wiosny. Po wielu próbach minister zostawił jej miesiąc czasu do wyjazdu, i dał do zrozumienia, że nawet i Szwajcaryja nie byłaby bezpiecznem dla królowej schronieniem, w razie gdyby nieuczyniła zadość wezwaniu do opuszczenia stałego łądu. — Co zaś do pani Salvage minister dał jej do poznania, aby ile może być, skróciła swój pobyt w stolicy. Nadaremnie przywodziła ona, iż dla królowej Hortensyi, tak krótki przeciągu czasu zostawionym jest do wybrania się, może na zawsze, z Europy, mnóstwo ma ważnych interesów do załatwienia. Minister uparcie stał przy swoim. Potém rzecz wytoczyła się o paszporty — albowiem paszport pani Salvage zatrzymano, a królowa nie miała żadnego. Okoliczność ta musiała być załatwioną między panią Salvage a panem Gabrielelem Delessert, który w tym razie bardzo uprzejmie sobie postąpił. Pani Salvage w ciągu dnia, jeżeli paszport otrzyma, odjedzie, a królowa Hortensya, ile się zdaje, w trzech dniach Francyję opuści. —

Moniteur z d. 13. listopada zamieszcza następujący artykuł: »Na rozkaz króla, Napoleon Bonaparte wywieziony został z więzienia w Strasburgu, z kąd wysłany będzie na okręcie wojennym do Stanów Zjednoczonych.« — Podług dz. *Journal des Debats*, księżę odbywał podróż swoją

z Paryża, gdzie był w nocy z d. 11. na 12., do miasta portowego Lorient (w departamencie Morbihan). —

Podług *Journal des Debats* książę Ludwik Bonaparte dopiero dowiedział się w Paryżu, iż rząd zamysła go wysłać do Stanów Zjednoczonych Ameryki. Zato obejście się z nim, okazało się bardzo wdzięcznym; miał bowiem napisać do króla list dziękczynny; zresztą krok ten odpowiada zupełnie życzeniom księżnej, która sama starała się o tę łaskę dla swego syna. —

Pomieniony dziennik podejmuje wątpliwość, iżby oprócz prefekta policyi także i p. Gasparin widział księcia w Paryżu, i z nim się rozmawiał. Podług dziennika *La Charte de 1830* książęna pisząc do króla z prośbą za synem, oświadczyła chęć swoją udania się z nim do Ameryki. Księżna St. Leu, mowi *La Charte*, natychmiast odjechała w celu uporządkowania swoich interesów; pierwój nim opuści ląd stały, z synem się połączy, który, częścią przez wdzięczność, częścią przez odległość miejsca, nieda powodu do spekulowania umysłem niespokojnym na jego imie.

Poszukiwania w fabryce odlewów żelaznych w departamencie Maas z powodu mniemanego odlewania ortłów spiżowych, nie nie odkryły.

Podług *Journal de Paris* z d. 14. listopada — otrzymał rząd francuzki, telegraficzną depezę o śmierci jkm. króla Karola X,

Journal des Debats ogłasza za bezzasadne pogłoski o mniemaném połączeniu między starszą i młodszą gałęzią Burbonów przez związek małżeński. — Przypominamy sobie owe spory między byłym ministrem wojny marszałkiem Maison a gubernatorem inwalidów marszałkiem Monecy, we względzie administracyi domu inwalidów, w którym ostatni ten, wciśnione nadużycia chciał wykorzenić. Zdaje się, iż dla roztrząśnienia tej rzeczy złożona komisya przyznała słuszność marszałkowi-gubernatorowi, składając z urzędu intendenta wojskowego domu inwalidów.

Statek parowy »Sphinx« przybył d. 8. listopada wieczór z Bony, i stanął w przystani Tulonu. Wysadził on księcia Nemours na ląd w Bona d. 29. października, podczas okropnej burzy, śród ulewnej deszczu i wichru. Marszałek Clauzel przybył tam d. 30., wysiadł w domu generała Trezel, i natychmiast odwiedził księcia, który stanął kwatérą u Jusuf Beya. — Zatoka w Bonie wrzała od mnożstwa wojennych i przewozowych ataków, które chociaż burza nienastawała w gwałtowności, ciągle wysadzały na ląd żołnierzy i wojenne zapasy. D. 30. paźdz. wszystkie góry koło Bony były śniegiem pokryte, gdy tego dnia w Paryżu ciepły deszczyk padał; — zaiste rzadkie to

bardzo zjawisko! Miemano w Bonie iż wyprawa przeciw Konstantynie wyruszy w pochód, 9 lub 10. listop. Jusuf Bey z 4000 Arabów prowadzi straż przednią; marszałek Clauzel dowodzi środkowém wojskiem z 6000 Francuzów złożoném. W Bonie rozesała się pogłoska, iż Ahmed Bey skarby swoje przechował w Biaktarze, matém warowném miasteczku po drugiej stronie wielkiego Atlasu. Zdaje się, iż on oddawna czując słabość swoją w walce z wojskami francuzkiemi, ustąpi ze swojej stolicy po kilku zaciętych uderzeniach, i rozpocznie potém partyzancką wojnę przeciw swemu następcy, Jusuf Bejowi. — Tymczasem nie jest to ani strzelba ani jatagan beduiński, które utrudniają najwięcej Francuzom opanowanie Konstantyny; bo nieskończenie większa przeszkoda jest w niedostatku środków do życia, jeżeliby nieudało się Jusuf-Bejowi przyciągnąć na swoją stronę sąsiednie pokolenia, a mianowicie Henneisbah, zamieszkujące obwód najżyźniejszy. — Statek przewozowy »Brazier« dnia 8. wieczór odplynął do Algieru. Miał on na swoim pokładzie generała Bro, który po krótkim pozwoleniu bawienia we Francyi, znowu na miejsce swego przeznaczenia się udaje. —

Monitor Algierski z d. 2. listopada zawiera generalne rozporządzenie marszałka Clauzel z d. 23. października, mocą którego przez ciąg swojej nieobecności w czasie wyprawy do Konstantyny poleca generałowi porucznikowi Rapatel najwyższy stér spraw cywilnych i wojskowych. — Inny dekret w 119 artykułach organizuje »afrykańską milicyję«, która zastąpi miejsce gwardyi narodowej, a gdzie także i krajowcy przyjmowani być mogą.

Książę Nemours wysiadł w Bonie w domu Jusufa beja, mianowanego bejem Konstantyny, który naprzeciw księcia na pobrzeże wysłał dzielnego konia.

Bej Konstantyny, na którego niebawem Francuzi uderzą, w charakterze swoim pełnomocnika wysokiej Porty, żądał od rządu Tunetańskiego, sprzymierzonego z Francją, wolnego przejścia zapasów wojennych przeznaczonych dla niego, przepuszczenia rekrutów zaciągniętych na południu rejencyi Tunetu, i wparcia wszelkiego rodzaju w walce przeciw niewiernym, którzy jego sułtańską wysokość chcą z krajów obedrzeć. — Bej Tunetu, aby odpowiedzi swój nadać ważność, wszystkich urzędników swoich zgromadził. Skutkiem narady było odmówienie wszystkich tych żądań, albowiem jego sułtańska wysokość nie chce zapewne zguby swego królestwa Tunetu. Odtąd w przeszkadzaniu zaciągom Achmeda beja użyto ostrzejszych środków.

Szwajcarya.

Kanton rządzący wezwał okólnikiem wszystkie pograniczne kantony, aby wychodźców, którzy udział mieli w Strasburskim zamachu, wydalił z granic Szwajcaryi.

Niemcy.

Gazeta Lipska donosi z Drezna pod d. 14. listopada: Dnia wczorajszego przy zwykłych uroczystościach odbyło się drugie konstytucyjne zebranie się Stanów Królestwa Saskiego. J. k. mość raczył sam głęboko przenikającemi słowy przemówić do zgromadzonych Stanów.

Z Drezna d. 16. listopada. Bawi tu u nas sławny artysta muzyczny Karol Lipiński. Dnia 7. b. m. dawał publiczny koncert i przyjęty był z uniesieniem granic niemającym. Nazajutrz t. j. d. 8. b. m. miał zaszczyt grać u dworu. Tak naj. królestwo ichmość, jak bawiąca tu królowa bawarska matka, oświadczyli dostojnemu artyście zupełne zadowolenie swoje. (D. P.)

— Z Lipaka donoszą tamtejsze Gazety pod d. 2. listopada: Rezultaty tegorocznych działań przedstawione jeneralnemu zgromadzeniu towarzystwa wzajemnych wynagrodzeń szkół, poniesionych przez gradobicia, które d. 14. października posiedzenie swoje odbyło, potwierdziły zupełnie wielostronne oczekiwania, pomyślnego wypadku w ukończeniu rachunków. Suma ogólna wszystkich w tym roku danych zabezpieczeń wynosi 7,143,325 talarów. Pobór premijów (to jest podatek) od zabezpieczeń po 3/4 lub po 1 procentu od sta wynosi 56,891 tal. 6 gr. Przewyżka czystego dochodu, po odciągnięciu wszystkich nagród gradobicia, kosztów otaxowań i administracyjnych, wynosi 22,944 tal. Takim sposobem dyrekcya widzi się w stanie zwrócić osobom, które się zabezpieczyły, dywidendę z 40 5/8 procentu czyli po 9 gr. 9 fen. na każdym talarze złożonych premijów.

Kapitan od marynarki Miaulis, adjutant króla Ottona, jadąc do Oldenburga umarł w Uffenheim na wymioty z biegunką. Miaulis wieczór jeszcze jadt z królem u jednego stołu, lecz zasłabwszy w nocy, musiał pozostać, a choroba tak bardzo się wzmogła, że nawet puszczanie krwi się nie udało, i chory stał się ofiarą śmierci.

Rossyja.

Ku końcowi przeszłego miesiąca cesarz rossyjski w gronie swojej cesarskiej familii zwiedzał wystawę akademii sztuki pięknych. Podczas oglądania architektonicznych przedmiotów wyraził Cesarz zdanie swoje, zaszczycając wiele prac swoją pochwałą, iż takie plany budowli byłyby mu najprzyjemniejsze, któreby odpowiadały klimatowi,

i że wielka liczba kolumn i zewnętrznych ozdób najczęściej nieodpowiada potrzebom miejscowości.

Grecyja.

Mnichowska polityczna Gazeta zawiera następujące doniesienia z Aten z dnia 19. października: Chociaż nic jeszcze nie ogłoszono urzędowego o ożenieniu się j. k. mości, jednakże przez listy prywatne doszło nas o mającém nastąpić połączeniu się j. k. mości z jej ks. mością Maryją Fryderyką Amalią księżniczką Oldenburgską, którato wiadomość rozeszła się po całym kraju i między ludem obudziła niezmyśloną radość. Spodziewają się tu, również podług tych listów, że j. k. mość z swoją dostojną małżonką niebawem z Mnichowa do swoich państw odjedzie, gdzie już robią przygotowania do przyjęcia niecierpliwie oczekiwanój pary. —

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencyi prywatnej.)

Ołomuniec. Targ na woły d. 23. listopada 1836.

Przypędzili: 1) Aron Allerhand, z Żurawna, 194 wołów; 2) Brater i Muschel, z Żurawna, 162; 3) Leib Ostern, z Rozdołu, 106; 4) Mojżesz Merksammer, z Żurawna, 67; 5) Lebel Wachsberg, z Krakowa, 79; 6) Brül i Braw, z Mielca, 108; 7) Eliaszb Rosenberg, z Galicyi, 256; 8) Mojżesz Brühl, z Żurawna, 234. Małemi partyjami 225. Suma przypędzonych 1431.

K u p i l i :	sztuk	radasz	Cena je-dnej pary w w. w.		Z tych para ważyć mogła
			zr.	kr.	
Niesprzedano st. Nr. 1.					
Do Pragi stado Nro. 2.	136 1/2	—	375	—	10 1/2
— Berna stado Nro. 3.	82	1	265	—	8 1/2
— Wiednia st. Nro. 4.	60	7	310	—	9
— Berna stado Nro. 5.	65	1	250	—	8
— Pragi stado Nro. 6.	100	—	325	—	9 1/2
Niesprzedano st. Nr. 7.					
Do Wiednia st. Nro. 8.	226	—	330	—	9 1/2
Małemi partyjami . .	225				

Ogół przypędzonych w tym tygodniu wołów wynosił 1431 sztuk; przed targiem wcale nie zakupiono, a nawet z tych, co na targ przyszły, dwie partyje nie sprzedano; przyczyną tego były zbyt wysokie ceny, i było, które z powodu złej drogi nadzwyczajnie się popodbijało. Na przyszły tydzień spodziewają się około 1000 sztuk

wołów, poczem bardzo mało bydła przypędzać będą. Cena mięsa w Wiedniu dotąd stoi po 37 do 38 zr. w. w. za cetnar.

(Ung. Hand. Zeit.) *Peszt d. 18. listopada 1836.*
 Ukochony właśnie jarmark na Ś. Leopolda wypadł bardzo niepomysłnie pod względem towarów rękodzielniczych. Sukno tylko miało za ledwo mierny odbyt, zaś o inne płody fabryczne bardzo się mało dopytywano. — Co do krajowych produktów był jarmark cokolwiek ożywiony. O cienką i średnio-cienką wełnę jednej strzyży nie dopytywano się wprawdzie, z powodu zatamowanego nią handlu za granicą, gdzie znacznie onej znajdują się zapasy; sprzedano jednak pośledniejszą wełnę jednej strzyży w znacznych partyjach i po dobrych cenach na krajową potrzeb, jakoto do Reichenberg, Brynu i t. p. Ze także wełna zimowa dwojój strzyży szła po 2 do 3 zr. m. k. wyżej na cetnarze, jak na przeszłym jarmarku, dowodzi to, że i tego artykułu także znacznie w kraju potrzebują. Co do wełny letniej, tój bardzo cienkiej i cienkiej więcej sprzedano, jak pośledniej, z którejto ostatniej wiele niesprzedanej pozostało. — Miód, którego zapasy, szczególnie z woszczynami, tu się nagromadziły, za nadto drogo był nakupiony, i odsprzedający go stracili po 2 do 3 zr. m. k. na cetnarze. Cena jego w przecięciu była 18 do 21 zr. m. k.; pięknej białej patoki mało było na jarmarku. — Żółty wosk, ponieważ go mało na składach, szedł po wysokich cenach (po 90 do 95 zr. m. k. cetnar). — Olej rzepakowy spadł w cenie. Znaczne onegoż zapasy, wprowadzone z Polski do Austrii, wpływały na to pomniejszenie cen; wszelako, co do jakości, olej polski jest o wiele pośledniejszym od węgierskiego. Olej z uprawianego rzepaku potaniał z 20 1/2 na 19 zr., z dzikiego zaś z 18 1/2 na 17 1/2 zr. m. k. — Potażu nie wiele sprzedano; cena onegoż, w porównaniu z przeszłym jarmarkiem, spadła może o pół zr. m. k. na cetnarze. — Dębowiec piękny pierwszego gatunku z r. 1834 i piękny z r. 1836 znajdował kupców; o pośledniejsze gatunki wcale się nie dopytywano. — Tytoń utrzymał się w dobrej cenie. — Lnu i konopi dosyć sprzedano. — Szmaty bardzo były poszukiwane. — Właściciele win za nadto trzymając się w cenach, wiele onegoż sprzedać nie mogli. Lekkie gatunki zaś na zwyczajną potrzeb, dosyć miały odbytu. — Wódka utrzymała się po wysokich cenach. — Na targu byłem nie panował ruch zwyczajny. — Drobny handel nader był nieznaczny.

Ceny Peszteńskie w m. k.:		zr. kr.	do	zr. kr.
Wódki:	zbożowej wiadro	7	—	9
	lagrowej, i z wyłoczyn	8	—	10 30
	śliwowicy banackiej	8	30	9
	— syrmieńskiej	10	—	13
	spirytusu aż do 35 grad.	13	—	14
Zboża:	pszenicy banackiej maca			
	preszburka	1	48	2 6
	— węgierskiej	1	40	2 10
	orkiszu	1	12	1 28
	żyta	1	—	1 6
	jęczmienia	—	57	1
	owsa	—	45	— 48
	kukurudzy	1	28	1 42
	prosa	1	36	1 44
Przędziwa	konopn. apatyńskiego			
	czesnego cetnar	24	—	40
	nieczesnego	13	12	15
Potażu	białego	12	—	13 15
	— siwego	10	30	11 45
Nasiona:	koniczyny, lucerny	16	—	18
	— rzepaku dzikiego maca			
	preszburka	1	36	—
Wełny:	jednej strzyży, najlepsz.			
	gatunku cetn.	146	—	150
	— dobrego	100	—	112 30
	— średniego	80	—	90
	— pośledniego	60	—	75
	dwojój zim. strzyży dobrego			
	gatunku	74	—	83
	— — — średn.	54	—	66
	— — — pośled.	40	—	48
	— letniej — dobrego	65	—	76
	— — — średn.	50	—	62
	— — — pośledn.	34	—	45
Cygary:	banackiej w rękach			
	pranej	38	—	45
	— ptawionej	38	—	—
Na krajki:	w rękach pranej	25	—	28
	— ptawionej	24	—	26

(Dokończenie nastąpi.)

Ceny targowe produktów w Królestwie Polskiem do 12. listopada r. b.

W Warszawie: Pszenica 12 do 16, żyto 8 1/3 do 9 1/3, jęczmień 7 do 8 2/3, owies 4 do 5 1/2, kartofle 3 do 4, rzepak 23 do 24, len 24 do 25, konopie 16 do 17 złp. za korzec. Siano 2 2/3 do 3 złp. za cetnar. Okowita 4 1/4 do 4 1/3, szumówka 2 do 2 17/30 złp. za garniec bez podatku.

TEATR POLSKI.

Jutro: *Lektorka*, dramat we 2 aktach, i *Utracyjuszek*, czyli: *Trzech ojców na raz*; komedyja w 1 akcie.